

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 31 juli 2024
(OR. en)

12626/24

Interinstitutionellt ärende:
2024/0202(NLE)

UD 158
EEE 40

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	30 juli 2024
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2024) 343 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som Europeiska unionen ska inta i den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vad gäller ändring av protokoll 4 om ursprungsregler till det avtalet och om metoder för administrativt samarbete med avseende på samtidig användning av den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung och övergångsreglerna om ursprung

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 343 final.

Bilaga: COM(2024) 343 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.7.2024
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som Europeiska unionen ska inta i den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vad gäller ändring av protokoll 4 om ursprungsregler till det avtalet och om metoder för administrativt samarbete med avseende på samtidig användning av den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung och övergångsreglerna om ursprung

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag rör ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén i samband med det planerade beslutet om ändring av protokoll 4 till EES-avtalet.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet)

Syftet med EES-avtalet¹ är att främja ett fortgående och balanserat stärkande av handeln och de ekonomiska förbindelserna mellan de fördragsslutande parterna på lika konkurrensvillkor och med respekt för samma regler, i avsikt att skapa ett homogent Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (*EES*). Avtalet trädde i kraft den 1 januari 1994.

2.2. Gemensamma kommittén

Den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 92 i EES-avtalet får besluta att ändra bestämmelserna i protokoll 4 om ursprungsregler. Gemensamma kommittén består av företrädare för EES-parterna. Gemensamma kommittén utarbetar sina beslut och rekommendationer i samråd mellan Europeiska unionen å ena sidan och Eftastaterna, som talar med en röst, å andra sidan.

2.3. Akt som planeras av gemensamma kommittén

Gemensamma kommittén ska vid sitt nästa möte eller genom skriftväxling anta ett beslut om ändring av bestämmelserna i protokoll 4 om ursprungsregler (*den planerade akten*).

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Vid det första tekniska mötet om övergångsregler om ursprung som hölls i Bryssel den 5 februari 2020 enades en majoritet av de fördragsslutande parterna i den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung² (*konventionen*) om att under en övergångsperiod bilateralt tillämpa konventionens reviderade regler³ (*övergångsreglerna om ursprung*) parallellt med konventionens regler, i avvaktan på att konventionens reviderade regler antas.

Sedan den 1 september 2021 har ett nätverk av bilaterala protokoll om ursprungsregler mellan de fördragsslutande parterna i konventionen trätt i kraft, varigenom övergångsreglerna har blivit tillämpliga, inbegripet inom ramen för EES-avtalet.

Syftet med övergångsreglerna om ursprung är att införa flexiblare regler så att varor lättare kan omfattas av förmånsursprungsstatus. Eftersom övergångsreglerna om ursprung i regel är mer flexibla än konventionens ursprungsregler är det möjligt att varor som uppfyller de senare också kan anses uppfylla övergångsreglerna, utom vad gäller vissa jordbruksprodukter som klassificeras enligt kapitlen 2, 4–15 och 16 (med undantag av bearbetade fiskeriprodukter) och kapitlen 17–24 i Harmoniserade systemet, eftersom övergångsreglerna om ursprung för dessa produkter skiljer sig från eller är striktare än de som anges i konventionen.

¹ EGT L 1, 3.1.1994, p. 3.

² EUT L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ EUT 246, 22.9.2022, s. 133.

Övergångsreglerna om ursprung är tillämpliga parallellt med konventionens ursprungsregler, vilket skapar två olika områden för kumulation.

Övergångsreglerna innehåller bestämmelser om samtidig användning av de två uppsättningarna ursprungsregler, genom att de tillåter att ett ursprungsbevis utfärdas i efterhand på grundval av ett bevis som utfärdats i enlighet med reglerna i konventionen, på villkor att produkterna uppfyller kraven i båda uppsättningarna regler.

Den nuvarande bestämmelsen i övergångsreglerna om samtidig användning av de två uppsättningarna ursprungsregler (artikel 21.1 d i tillägg A till protokollet om ursprungsregler) har skapat ett tungrott tullförfarande som hindrar de ekonomiska aktörerna från att fullt ut dra nytta av fördelarna med att tillämpa övergångsreglerna parallellt med konventionen.

Parterna har enats om att tillämpa övergångsreglerna på förhand, för att anpassa handelsflödena och tullförfarandena till det kommande ikraftträdandet av ändringen av konventionen (som övergångsreglerna grundar sig på). Det är därför lämpligt att underlätta samtidig användning under den återstående perioden för tillämpning av övergångsreglerna, i avvaktan på att ändringen av konventionen träder i kraft.

Artikel 8 i tillägg A till protokoll 4 bör därför ändras i syfte att förenkla tillämpningen av befintlig samtidig användning av konventionen och övergångsreglerna om ursprung.

Rådet bör fastställa den ståndpunkt som EU ska inta i gemensamma kommittén.

Den föreslagna ändringen är av teknisk karaktär och avser de övergångsregler om ursprung som för närvarande är tillämpliga mellan parterna och påverkar inte innehållet i protokollet om ursprungsregler. Följaktligen krävs det inte någon konsekvensbedömning.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”⁴.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Gemensamma kommittén är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen EES-avtalet.

Den akt som ska antas av gemensamma kommittén utgör en akt med rättslig verkan.

Den planerade akten kommer att bli bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 103.1 i EES-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar EES-avtalets institutionella ram.

⁴ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma handelspolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207.4 första stycket i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. BUDGETKONSEKVENSER

Förenklingen när det gäller samtidig användning av konventionen och övergångsreglerna om ursprung har inga mätbara konsekvenser för EU:s budget, eftersom deras tillämpningsområde främst avser förenklade handelsprocedurer och en konsolidering av modern praxis hos tullmyndigheterna. Förenklingen är inriktad på de områden som fortfarande omfattas av myndigheternas behörighet utan att det påverkar innehållet i de regler på grundval av vilka varor får förmånsursprungsstatus och underlättar tillämpningen av den befintliga principen om samtidig användning.

6. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom gemensamma kommitténs akt kommer att ändra protokoll 4 till avtalet är det lämpligt att efter dess antagande offentliggöra den i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som Europeiska unionen ska inta i den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vad gäller ändring av protokoll 4 om ursprungsregler till det avtalet och om metoder för administrativt samarbete med avseende på samtidig användning av den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung och övergångsreglerna om ursprung

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) EES-avtalet (*avtalet*) ingicks på unionens vägnar genom rådets och kommissionens beslut 94/1/EKSG, EG¹ och trädde i kraft den 1 januari 1994.
- (2) Avtalet innehåller protokoll 4 om ursprungsregler. Enligt artikel 98 i avtalet får den gemensamma kommitté som inrättats genom artikel 92 i avtalet (*gemensamma kommittén*) fatta beslut om ändring av bestämmelserna i protokollet.
- (3) Gemensamma kommittén avser att på sitt nästa möte anta ett beslut om ändring av protokoll 4 till avtalet.
- (4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma kommittén, eftersom gemensamma kommitténs beslut kommer att vara bindande för unionen.
- (5) Vid det första tekniska mötet om övergångsregler om ursprung som hölls i Bryssel den 5 februari 2020 enades en majoritet av de fördragsslutande parterna i den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung² (*konventionen*) om att under en övergångsperiod bilateralt tillämpa konventionens reviderade regler³ (*övergångsreglerna om ursprung*⁴) parallellt med konventionens regler, i avvaktan på att konventionens reviderade regler antas.

¹ Rådets och kommissionens beslut av den 13 december 1993 om ingående av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet mellan Europeiska gemenskapernas, deras medlemsstater och Finland, Island, Liechtenstein, Norge, Schweiz, Sverige och Österrike (EGT L 1, 3.1.1994, s. 1).

² EUT L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ Rådets beslut (EU) 2019/2198 av den 25 november 2019 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den gemensamma kommitté som inrättats genom den regionala konventionen om Europa–Medelhavstäckande regler om förmånsursprung vad gäller ändring av konventionen (EUT L 339, 30.12.2019, s. 1.).

⁴ EUT L 246, 22.9.2022, s. 133.

- (6) Tillämpningen av övergångsreglerna om ursprung säkerställer en anpassning av handelsflödena och tullförfarandena i avvaktan på att konventionens reviderade regler, som ligger till grund för övergångsreglerna för ursprung, träder i kraft den 1 januari 2025.
- (7) Sedan den 1 september 2021 har ett nätverk av bilaterala protokoll om ursprungsregler mellan de fördragsslutande parterna i konventionen⁵ trätt i kraft, varigenom övergångsreglerna om ursprung har blivit tillämpliga⁶.
- (8) Syftet med övergångsreglerna om ursprung är att införa flexibla regler så att varor lättare kan omfattas av förmånsursprungsstatus. Eftersom övergångsreglerna om ursprung i regel är mer flexibla än konventionens ursprungsregler är det möjligt att varor som uppfyller konventionens ursprungsregler också kan anses uppfylla övergångsreglerna, utom vad gäller vissa jordbruksprodukter som klassificeras enligt kapitlen 2, 4–15 och 16 (med undantag av bearbetade fiskeriprodukter) och kapitlen 17–24 i Harmoniserade systemet. Övergångsreglerna om ursprung är tillämpliga parallellt med konventionens ursprungsregler, vilket skapar två olika områden för kumulation. För att underlätta samtidig användning av konventionen och de övergångsregler för ursprung som föreskrivs i artikel 21.1 d i tillägg A till protokoll 4 till avtalet bör därför artikel 8 i tillägg A till protokoll 4 till avtalet ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den gemensamma kommitté som inrättades genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vad gäller ändring av protokoll 4 till det avtalet ska baseras på det utkast till beslut av gemensamma kommittén som åtföljer det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁵ EU, Island, Schweiz (inbegripet Liechtenstein), Norge, Färöarna, Israel, Jordanien, Palestina (denna beteckning ska inte tolkas som ett erkännande av en palestinsk stat och påverkar inte medlemsstaternas enskilda ståndpunkter i denna fråga), Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo (denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring), Nordmakedonien, Serbien, Montenegro, Georgien, Republiken Moldavien och Ukraina.

⁶ EUT C 1637, 20.2.2024.